

OVER 5 JAAR...

Strakke lijn met mondhygiënisten

Ik ben er eentje die graag mijmert en gek is op innovatie. Eentje die een duidelijk doel voor ogen heeft. En nu... nu valt de toekomst zo moeilijk te voorspellen.

Nu moet ik mensen vragen of ze netjes hun handen hebben gedesinfecteerd, of ze niet stiekem verkouden zijn en moeten ze met een vies middeltje spoelen. Van een goed gesprek komt nog maar weinig terecht. Ik mag hopen dat dit over vijf jaar anders is. Sterker nog... het gesprek is juist waar het om zou moeten draaien. Ondanks, of eigenlijk dankzij, dat de mondhygiënist na het afronden van het vijfjarige experiment zelf mag beslissen of ergens een boor in wordt gezet of niet. BIG-registratie dus! Het interessante van mijn vak is niet het leggen van een restauratie, maar je afvragen waarom cariës is ontstaan. Waarom het tandvlees zo hevig ontstoken is.

'Ingrijpen voordat gezondheidsproblemen ontstaan'

We weten inmiddels dat de oorzaak zoveel complexer is dan alleen een stel klierende bacteriën. De oplossing is niet alleen maar behandelen met onze handen, maar vooral met onze eigen mond. Een mond waarmee we vragen stellen aan de patiënt, waarmee we coachen en waarmee we contact leggen met andere (para)medici.

Vandaag had ik een man met Parkinson, een man met een ernstig zieke vrouw, een vrouw met CVA en een progressieve spierziekte, een kind met een angststoornis en een eetstoornis, een man die niet kan staan of zitten, iemand met slaapapneu, een verstandelijk beperkte jongeman, een vrouw die net uit de crisisopvang was, een zwangere dame, een persoon die geen Nederlands spreekt en ten slotte iemand met ernstige geldproblemen.

De problemen in de mond staan vaak symbool voor meer (on)geluk en die lossen we met een boor echt niet op. Het probleem wordt van generatie op generatie doorgegeven. Zo lijkt het alsof het genetisch is, maar deze component speelt slechts een klein beetje mee. We kunnen als mondhygiënisten zoveel meer betekenen als we echt op een positie komen waar we horen. Namelijk daar waar we op tijd kunnen ingrijpen voordat er problemen ontstaan. Zo doorbreken we de cirkel.

Ons vak is altijd doorspekt geweest met preventie. Die kennis en kunde kan de hele eerste lijn goed gebruiken. We kunnen mensen in hun kracht zetten en zelf verantwoordelijkheid laten dragen voor hun gezondheid en die van hun gezin. Over vijf jaar hoort op elk consultatiebureau een mondhygiënist te werken, zodat ouders op tijd worden ondersteund. Over vijf jaar snappen huisartsen en specialisten ons werk en zijn we vast onderdeel van het sociale domein. Er moet interprofessioneel en intersectorieel gewerkt worden. Je kunt de mond simpelweg niet los zien van de rest van het lijf en geest. Over vijf jaar worden we beloond als we ons mondje roeren in gezamenlijk overleg.

Ondanks dat we altijd los werden gezien van de rest van de eerste lijn, wordt ons lijntje eindelijk echt strak gespannen. Over een strakke lijn wordt zoveel makkelijker gecommuniceerd dan via het slappe touw dat er nu nog ligt. Op dit moment gooien we opnieuw het lijntje uit. Wie haakt aan?

Lieneke Steverink-Jorna
Mondhygiënist Varsseveld